

Ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, SBP 50

**LAUDACJA NA CZEŚĆ KS. DRA HAB.
STANISŁAWA HAREŹGI, PROF. KUL
Z OKAZJI NADANIA HONOROWEGO
CZŁONKOSTWA W STOWARZYSZENIU
BIBLISTÓW POLSKICH, XVII WALNE
ZEBRANIE SBP, RADOM, 13 IX 2021**

Statut Stowarzyszenia Biblistów Polskich (art. 12) stanowi, że jego członkami honorowymi mogą zostać dydaktycy i naukowcy „szczególnie zasłużeni dla biblistyki polskiej, a także dla działalności Stowarzyszenia”. Przedmiotem niniejszej laudacji jest więc sylwetka naukowca, dydaktyka oraz przepełnionej wiarą i duszpasterską pasją propagatora Słowa Bożego – Ks. dra hab. Stanisława Hareźgi, prof. KUL, ukazująca powody, dla których zasługuje na tytuł honorowego członkostwa SBP.

Nadanie tytułu honorowego członkostwa jest bowiem odpowiednią okolicznością i właściwą formą do okazania wielkiego uznania, wdzięczności i szacunku względem wieloletniej pracy dydaktyczno-naukowej Księdza Profesora, jego znaczącego dorobku oraz niestrudzonej pracy na polu proforystyki biblijnej w obrębie archidiecezji przemyskiej i wielu środowisk w Polsce. Nadanie honorowego członkostwa SBP Księdzu Profesorowi Stanisławowi zbiega się z jego niedawnym oficjalnym przejściem na emeryturę, które nastąpiło po kilkudziesięciu latach wytrwałej pracy dydaktycznej w rodzimym Wyższym Seminarium Duchownym w Przemysłu oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, a zarazem jest sposobnością do uszanowania oddanej pracy, która

nie ogranicza się tylko do profesorskiego warsztatu biblisty, lecz obejmuje również wielorakie płaszczyzny głoszenia Słowa Bożego w Kościele. Szczególnie w tym ostatnim aspekcie popularyzacji orędzia Biblii Ksiądz Profesor staje się, również na emeryturze, wiarygodnym autorytetem i wzorem do naśladowania dla polskich biblistów. Poniższa, bardzo syntetyczna prezentacja jego niezwykle bogatego curriculum vitae jest więc z jednej strony uzasadnieniem nadania tytułu honorowego członkostwa SBP, a z drugiej sugestią skierowaną do współczesnych kręgów biblistów pokazującą jak można i należy godzić trudy czysto teoretycznej naukowej refleksji nad biblijnymi tekstami Starego i Nowego Testamentu z ich praktyczną aplikacją w obrębie nauczycielskiej i pasterskiej misji Kościoła. Zestawione chronologicznie kluczowe wydarzenia z życia i kapłańskiej pracy Księdza Profesora kreślą bowiem piękną sylwetkę nowotestamentowego egzegety oraz doświadczonego i pracowitego głosiciela Ewangelii Jezusa zaangażowanego w wielorakie formy apostołowskiej i duszpasterskiej aktywności Kościoła. Jego kaznodziejski kunszt oraz kompetencje pedagogiczne znalazły odzwierciedlenie w szeregu ćwiczeń rekolekcyjnych i warsztatów biblijnych prowadzonych w wyższych seminariach duchownych oraz domach formacji zakonnej w całej Polsce.

Ks. Profesor Stanisław Hareźga, urodził się 30 VIII 1949 roku w Krośnie nad Wisłokiem. Ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Kopernika w Krośnie n/Wisłokiem i zdał egzamin maturalny 30 maja 1967 roku. W tym samym roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu i rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne oraz sześcioletnią formację kapłańską, które zamknął uzyskując absolutorium z nauk teologicznych. Dnia 23 czerwca 1973 roku w Katedrze Przemyskiej otrzymał święcenia kapłańskie. Po święceniach pracował duszpastersko jako wikariusz w parafiach: Górno koło Rzeszowa (1973-1975) i Nowa Dęba (1975-1978). W międzyczasie, w latach 1973-1975, odbył studia w Rzeszowie (Studium Liturgiczne) pilotowane przez Papieski Wydział Teologiczny w Krakowie, które zakończył uzyskaniem magisterium z zakresu liturgiki. W latach 1973-1975 studiował na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, uzyskując stopień magistra teologii w zakresie liturgiki. Swe studia sfinalizował dnia 13 czerwca 1975 roku obroną pracy magisterskiej zatytułowanej: „Pascha w przekazach biblijnych Starego Testamentu”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Wacława Świerzawskiego.

W 1978 roku, z mandatu ks. bpa Ignacego Tokarczuka rozpoczął studia specjalistyczne z zakresu Pisma Świętego na Wydziale Teologii KUL. Licencjat teologii uzyskał 26 czerwca 1979 roku na podstawie pracy „Starotestamental-

ne prawodawstwo paschalne a jego realizacja”, napisanej pod kierunkiem ks. doc. dra hab. Jana Bernarda Szlagi. Pod kierunkiem tego samego promotora zredagował rozprawę doktorską pod tytułem: „Chrystologiczna perspektywa dziejów zbawienia. Tradycja i redakcja w drugiej mowie Piotra (Dz 3,12-26)”. Na podstawie tej dysertacji doktorskiej, po złożeniu przepisanych uczelnianym prawem egzaminów, uzyskał stopień doktora teologii w zakresie nauk biblijnych w dniu 24 stycznia 1983 roku. W latach 1984-86 odbył studia w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, uzyskując dnia 23 maja 1987 roku tytuł licencjusza nauk biblijnych w oparciu o pracę pisemną zatytułowaną „Il progetto della vita cristiana secondo le beatitudini dell’Apocalisse”, której promotorem był uznany profesor Papieskiego Instytutu Biblijnego – o. prof. Ugo Vanni, SJ.

Od roku 1982, z przerwą na okres studiów rzymskich (1984-1987), Ks. Profesor Hareźga był wykładowcą Pisma Świętego w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu. Okresowo wykładał teologię biblijną w Wyższym Seminarium Duchownym w Sandomierzu (1996-2001) oraz egzegezę Starego i Nowego Testamentu, historię zbawienia i teologię biblijną w Instytucie Teologicznym im bł. Władysława Kadłubka w Sandomierzu (1996-2004). Przez cały czas doskonalił swe kompetencje naukowe i formacyjne w Polsce i za granicą. W okresie od 29 czerwca do 18 lipca 1989 roku uczestniczył w seminarium na temat judaizmu i dialogu żydowsko-chrześcijańskiego w Spertus College of Judaica w Chicago, natomiast od 28 czerwca do 7 sierpnia 1995 roku brał udział w kursie formacyjnym dla wychowawców seminaryjnych zorganizowanym przez rzymskie Atheneum „Regina Apostolorum” w Casale Corte Cerro.

Ks. Profesor Stanisław zapisał się długoletnią pracą dydaktyczną i wychowawczą w aulach uniwersyteckich. Od 1 października 2001 roku był zatrudniony jako asystent przy Katedrze Egzegezy Pism Apostolskich Nowego Testamentu w Instytucie Nauk Biblijnych KUL, a od 1 października 2002 roku jako adiunkt przy tej samej katedrze. Zwieńczeniem wieloletniego okresu studiów i prowadzonej przez niego kwerendy naukowej było kolokwium habilitacyjne, które odbyło się 28 listopada 2006 na KUL-u, po którym, na podstawie okazałego dorobku naukowo-dydaktycznego i rozprawy zatytułowanej: „Jezus i Jego uczniowie. Model chrześcijańskiej formacji w Ewangeliu według św. Marka”, uzyskał stopień doktora habilitowanego. Od 1 marca 2007 do 9 czerwca 2014 roku pełnił funkcję kierownika Katedry Proforystyki Biblijnej w Instytucie Nauk Biblijnych KUL. Z dniem 1 października 2009 roku został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres pięciu lat do 30 września 2014 roku. Pracę na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim zakończył 31 marca

2015 roku po osiągnięciu wieku emerytalnego jako profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Proforystyki Biblijnej na Wydziale Teologii KUL oraz dr hab. nauk teologicznych w zakresie biblistyki.

W ramach pracy dydaktycznej na KUL prowadził zlecane mu systematycznie różne wykłady i ćwiczenia na Wydziale Teologii, a także wykład misyjny „Biblia – istota i rola w kulturze” na kilku innych wydziałach uniwersytetu. W czasie swej pracy dydaktycznej był promotorem 22 prac magisterskich, wielu prac dyplomowych i jednej rozprawy doktorskiej. Ponadto jest autorem 14 recenzji prac magisterskich, 5 recenzji rozpraw doktorskich i jednej recenzji w przewodzie habilitacyjnym. W ramach swojej dydaktyczno-naukowej aktywności uniwersyteckiej na KUL, w dniach 25-29 listopada 2002 roku zorganizował również tydzień biblijny z zakresu proforystyki biblijnej, zatytułowany: „«Uważajcie, jak słuchacie» (Łk 8,18). Teoria i praktyka lectio divina”. Przez wiele lat Ksiądz Profesor uczestniczył i brał aktywny udział w corocznych dniach biblijnych Instytutu Nauk Biblijnych oraz w innych spotkaniach naukowych organizowanych na uniwersytecie. Jego kompetencje naukowe i dydaktyczno-pedagogiczne doceniali studenci, czego dowodem jest choćby tytuł „pedagoga roku” w 2003 nadany przez studentów I roku teologii za wykład z „historii zbawienia”.

Na wydany drukiem dorobek ks. Profesora Hareźgi, jak dotąd, składa się w sumie 423 publikacje. Wśród nich należy wyróżnić obszernie książkowe prace egzegetyczne: „Błogosławieństwa Apokalipsy” (Katowice 1992), „Jezus i Jego uczniowie. Model chrześcijańskiej formacji w Ewangelii według św. Marka” (Lublin 2006, 2007²). Ważne miejsce w naukowym dorobku Ks. Profesora zajmują publikacje z zakresu proforystyki biblijnej: „Biblia w Kościele” (Kraków 1998), „Słowo Boże w życiu i misji Kościoła w Polsce. Biblijno-pastoralne refleksje przed Synodem Biskupów o Słowie Bożym” (Tarnów 2007), jak również liczne książkowe zbiory materiałów do prowadzenia duszpasterstwa lectio divina: „Jezus naszym Zbawicielem” (Kielce 1997), „Kościół z Ducha Świętego” (Kielce 1998), „W biblijnej szkole życia” (Poznań 2009), „Słowa Jezusa z krzyża” (Przemyśl 2011), „Spotkania z biblijnymi nauczycielami wiary”, (Poznań 2014). Na baczność uwagę zasługują też inne prace egzegetyczne i publikacje z zakresu duszpasterstwa biblijnego: „Błogosławieństwa Apokalipsy (Attende lectioni XVII)” (Katowice 1992), „Kościół z Ducha Świętego. Medytacje biblijne (Ap 2-3)” (Kielce 1998), „Biblia w Kościele” (Kraków 1998), „Pierwszy i Drugi List do Tymoteusza. List do Tytusa. Wstęp-Przekład z oryginału-Komentarz (NKB NT XIV)” (Częstochowa 2018), „Dar przyjaźni z Jezusem. Lectio divina z Łazarzem, Martą i Marią z Betanii” (Poznań 2019),

„Z Maryją zaśpiewać Magnificat” (Sandomierz 2020) oraz „Czas zrozumieć Biblię. Kurs wprowadzający w lekturę” (Kraków 2021).

W dorobku naukowym Ks. Profesora pozostaje ponadto siedem redakcji naukowych lub popularyzatorskich prac zbiorowych oraz 71 autorskich artykułów naukowych, 82 artykułów popularnonaukowych i 32 hasła w Encyklopedii Katolickiej. Pokazną część dorobku stanowią drukowane teksty homilii i kazań, które opiewają na liczbę 107 jednostek kaznodziejskich. Znaczącym udziałem w zespołowych projektach biblistów polskich są jego przekłady: „Listu do Galatów” (Przekład ekumeniczny z języków oryginalnych, Warszawa 2001) i „Ewangelii według św. Łukasza” (Biblia Paulińska, Częstochowa 2005), a także publikacje w ramach projektów: „Teologia Nowego Testamentu”, t. I (Wydział Teologiczny – Wrocław 2008, s. 165-216), „Nowe Msze o NMP. Komentarze i homilie” (Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II – Kielce 2008, s. 9-41, 484-499) oraz „Biblia w liturgii Mszy Świętej” (W drodze do Emaus 1, red. A. Paciorek, F. Mickiewicz, Częstochowa 2016). Owocem „Letniej Szkoły Animatorów Biblijnych” zorganizowanej we współpracy z Międzyzakonnym Wyższym Instytutem Katechetycznym w Krakowie w dniach 30 czerwca do 5 lipca 2008 roku okazała się publikacja „Co znaczy być z Jezusem? Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka” (Lublin 2010). Od 1999 roku ks. Profesor Hareźga jest członkiem stowarzyszenia „Associazione ex-alunni/e del Pontificio Istituto Biblico”, ponadto do dnia dzisiejszego aktywnie współpracuje z kwartalnikiem „Pastores”.

Ks. Profesor Hareźga legitymuje się imponującą i długoletnią działalnością formacyjną i duszpasterską posługą w Kościele. Po święceniach kapłańskich pracował jako wikariusz w parafiach Górno k/Rzeszowa (1973-75) i Nowej Dębie (1975-78), a po studiach na KUL jako prefekt (1982-1984; 1987-1989), a następnie wicerektor (1989-1991) i rektor (1991-1996) w Archidiecezjalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu. W archidiecezji przemyskiej jest wspominany jako ceniony wychowawca i wykładowca przez wiele pokoleń kapłańskich. W latach 1988-1991 był moderatorem Ruchu Światło-Życie dla kleryków, odpowiadając za ich formację i przygotowanie praktyczne do tej formy pracy duszpasterskiej. Z ramienia Konferencji Episkopatu Polski, jako członek biblijnej komisji przygotowawczej do II Synodu Plenarnego, uczestniczył w 1989-1990 w jej spotkaniach i opracowaniu dokumentu roboczego „Biblia-Sobór-życie”. W latach 1987-2005 był sędzią Sądu Metropolitalnego w Przemyślu. Od roku 1989 jest żywo zaangażowanym promotorem odnowy biblijnej w archidiecezji przemyskiej, pełniąc funkcję referenta do spraw apo-

stolatu biblijnego Wydziału Duszpasterskiego Kurii, a od roku 2006 moderatora Dzieła Biblijnego im Jana Pawła II. W dniu 17 kwietnia 2003 roku, w uznaniu za wkład w promocję Pisma Świętego w archidiecezji przemyskiej, Ks. abp J. Michalik mianował ks. Profesora Stanisława Harężę prepozytem Przeworskiej Kapituły Kolegiackiej.

Pełną listę dotychczasowej bibliografii autorstwa ks. Profesora Harężgi dokumentuje lokalny przemyski periodyk „Premisla Christiana” (2020/21), t. XIX, s. 245-283, zaś o jego działalności dydaktyczno-naukowej informuje „Premisla Christiana” (2020/21), t. XIX, s. 235-243.

Biorąc pod uwagę rozległy profil zainteresowań naukowych Księdza Profesora, oscylujących wokół dzieła św. Łukasza, Listów Pasterskich i Apokalipsy Jana, a także szeroką gamę jego teoretyczno-praktycznych modeli uprawiania proforystyki i mariologii biblijnych na polu pracy duszpasterskiej i apostołatu biblijnego, nadanie Księdzu Profesorowi Stanisławowi Harężga honorowego członkostwa Stowarzyszenia Biblistów Polskich jest ze wszelkich miar uzasadnione.

Ks. dr hab. Dariusz Dziadosz, SBP 50